

La majestat

"És lesa majestat dir, no que el rei estava nu, sinó que potser té algun forat a la roba? I si la majestat és 'lesa', què passaria, i sobretot, per què hauria de passar alguna cosa."

Fa tot l'efecte, seguint aquests dies allò que se'n diu l'"actualitat nacional", que l'opinió pública i privada de tot el Regne d'Espanya es troba immersa—submergida, cap i tot— en un bany de fe monàrquica, d'aigües blaves i tèbies, perfumades, metafísicament quietes, on cap mala olor no és admirable, ni cap moviment ni alteració de la quietud sagrada. La sagrada quietud, la perfecció, la pura transparència com a atribut inviolable, l'elevació a condició intangible i més que humana: una miqueta més, i els súbdits—mai més ben dit: súbdits— de Sa Majestat hauran elevat la monarquia al camp de la condició angèlica, al terreny de la teologia, allà on els esperits són tan purs que no tenen rastre de pecat i de matèria terrenal, on participen d'una condició quasi divina. No és una imatge desmesurada: estem en el camí. El nostre rei és perfecte, no pot pecar, està per damunt del mal, la reina és santa, el príncep un arcàngel, les infantes són fetes de pasta de núvol. I no són admissibles en bona teologia les bromes públiques sobre les persones sagrades, ni és publicable que siguin alguna cosa menys que perfectes. Totes les seues qualitats, per definició, són virtuts eminentes, no en tenen d'altres. He escrit frases pastoses. Em trobe incòmode parlant de la perfecció.

No passaria res si tinguérem un rei una mica imperfecte, que practicara de tant en tant els mateixos pecats que els mortals comuns, una miqueta de luxúria, per exemple, algun relaxament de la pobresa franciscana. No seria mal rei, per això: simplement seria un monarca com els altres, seguiria la bona tradició de la seua dinastia i de tots els llinatges coronats. De reis sants n'hi ha hagut ben pocs, sant Ferran de Castella perquè matava cristianament moros, sant Lluís de França per haver perseguit molts heretges i algun turc, sant Wenceslau de Bohèmia per alguna raó que desconec, i sant Baldoví de Bèlgica, encara no canonitzat, per haver-se casat amb Fabiola i resar el rosari a l'hora d'anar al llit. Fora de casos molt excepcionals, doncs, la santedat dels monarques no és un atribut supposable de la seua condició. Cal més aviat suposar que *no* són sants, que són simplement normals, que tenen les mateixes temptacions que els súbdits del comú, i que de tant en tant hi cauen, com tothom. Aquesta és la hipòtesi més raonable, i aquesta és també la tradició de totes les cases regnants, les poques presents i les moltes passades. En al-

guns casos, la tradició va més enllà i exalta glorioses gestes reials que no són precisament compatibles amb les virtuts cristianes, rapinya, concubines innombrables, supèrbia, violència desfermada. Ja s'entén que les monarquies d'ara no han de passar a la història per gestes d'aquest ordre, ja està bé que els suposem una moderació honesta i democràtica, que vagen en bicicleta, que es divorcien si poden, que facen figura de ciutadans normals. Però no cal, no cal de cap manera, que encarnen la perfecció de totes les virtuts. El títol de Santedat el tenen el Papa de Roma i el Dalai Lama, i hem de suposar que viuen d'acord amb el tractament oficial. Els reis ja en tenen prou amb una mica de majestat humana. Si volen tenir un o una amant, o tres o quatre, és el seu problema mentre siguin discrets. I si a un futur monarca li publiquen cintes on declara que voldria ser el tàmpax de Camila, tampoc no passa res: està en el seu dret, tàmpax o paper higiènic. No per un gust particular es perd el dret a la corona.

A Anglaterra, és clar, on d'això en saben per donar i vendre, i en tenen una variadíssima experiència. Al Regne d'Espanya deu ser diferent: ací un príncep ha de ser guapíssim i perfecte, i un rei no pot fer una escapada ni diürna ni nocturna, ni acceptar algun favor per completar el magre pressupost (el senyor rei d'ací és un rei pobre, no com el d'Anglaterra o el d'Aràbia o com el xeic de Kuwait). De manera que, quan hi ha risc que se'n parle, de senyores o de regals, el regne sencer és posseït per un estupor sagrat: no és possible, *no ha de ser possible* que haja passat això que es diu, o que algun canalla (els xantatgistes són uns canalles: això és un altre tema) amenaça que dirà. No pot haver passat i, si ha passat, no pot ser que se sàpiga i es publiqui. Doncs, per què no? Estan tan poc segurs de la pròpia fe monàrquica que necessiten protegir-la amb la veneració incondicional? Estan tan escassament convençuts de la solidesa del tron, que cal cobrir-lo amb un vel de majestat ofesa? És lesa majestat dir, no que el rei estava nu, sinó que potser té algun forat a la roba? I si la majestat és *lesa*, què passaria, i sobretot, per què hauria de passar alguna cosa. Molta maduresa monàrquica falta en aquest regne d'Espanya, molta. I sobra pànic infantil, sobren tremolors heretades de Franco (ell sí que era tècnicament perfecte). Falta una miqueta d'humor i sobra molta teologia.

Joan F. Mira